

Låarten sijte
Snåsavegen 360
7760 SNÅSA
v/ Bengt Mattias Jåma

Saksbehandler, innvalgstelefon
Simon Heier,

Skadefellingstillatelse på ei gaupe gitt til Låarten Sijte i deler av Grong, Lierne og Snåsa kommuner

Låarten Sijte fikk onsdag 27. mars 2019 kl. 12.45 tillatelse til skadefelling av 1 gaupe i deler av Grong, Lierne og Snåsa kommuner. Bakgrunnen for søknaden er 7 kadaver av tamrein, derav 6 er dokumentert drept av gaupe siden 4. februar 2019. 3 kadaver er dokumentert etter endt kvotejakt i området. 1 kadaver er funnet ved Børbekken i Grong og er ikke undersøkt enda. Fylkesmannen vurderer at skadenes omfang, utvikling, samt potensialet for fremtidig skade tilsier at det gis en skadefellingstillatelse. Videre ligger området hvor skadene er dokumentert utenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6 Midt-Norge, og terskelen for å iverksette skadefellingstillatelse skal følgelig være lavere her enn innenfor forvaltningsområdet. Tillatelsen er gyldig frem til og med onsdag 3. april 2019 kl. 12.00. Tillatelsen ble formidlet muntlig til fellingsleder onsdag den 27. mars kl. 12.45.

Viser til telefon fra Bengt Mattias Jåma den 26. januar d.å. angående søknad om skadefellingstillatelse på ei gaupe i reinbeitedistriktet, samt skriftlig søknad i e-post datert 27. mars 2019, og tilleggsopplysninger gitt pr. e-post 27. mars 2019. Bakgrunn for søknaden er funn av 6 tamrein dokumentert drept av gaupe ved i Grong, Lierne og Snåsa kommuner, samt et kadaver ved Børbekken i Grong kommune. Kadaverfunnene er gjort fra 2. februar og frem til søknadstidspunktet.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Miljødirektoratet har av vedtak 14.02.19 delegert myndigheten for betinget skadefelling av gaupe i perioden 16. februar – 31. mai 2019 til fylkesmennene i region 5 – 8. Der har region 6; Møre og Romsdal og Trøndelag blitt tildelt en kvote for betinget skadefelling på 2 gauper.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk....

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rowiltforskriften § 9 om Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling sier blant annet:

«Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rowiltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegerer sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak».*

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, herunder sørsamisk reindrift, jf. nml. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rowiltforvaltning. Fylkesmannen viser også til Miljødirektoratets vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 14. februar 2019.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1519 ble det registrert 15,5 ynglinger av gaupe i 2018 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed godt over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene (2016-2018) er på 16,2; også godt over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Beregninger gjort i NINA Rapport 1519 ved bruk av prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også før jakt i 2019 (antall familiegrupper før jakta i 2019). Rovdata har 6.3.2019 levert en foreløpig vurdering av gaupebestanden i region 9, for bestanden før kvotejaktstart 2019. Denne angir en bestand i regionen inneværende vinter på 14 familiegrupper.

Viser også til «*Førebels bestandsstatus av gaupe i rowiltregion 6 fra Rovdata den 26. februar 2019*».

Basert på registreringer av gaupe i region 6 fram til den 26. februar 2019 er det beregnet 14 familiegrupper i regionen. Dette er 1,5 færre familiegrupper enn det som ble registrert i regionen før jakt i 2018, og det tilsvarer en bestand på om lag 80 gauper før jakta startet i 2019.

Med bakgrunn i data fra NINA Rapport 1519, og foreløpig bestandsvurdering fra Rovdata 2019, anser Fylkesmannen i Trøndelag kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre

at målet i nml. § 5 fravikes. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er området hvor skadene er dokumentert utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for gaupe i regionen. I tråd med arealdifferensieringen og tydelig soneforvaltning, skal terskelen for iverksetting av skadefellingstillatelse være lavere i områder utenfor forvaltningsområdet enn områder i forvaltningsområdet. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, NINA-rapport 1519, Rovdata og forvaltningsplanen, samt Miljødirektoratets vedtak av 14. februar 2019 anser Fylkesmannen i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Førre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, og mener derfor at førre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En eventuell felling skal, i henhold til rovviltforskriftens § 7, siste ledd, bli belastet kvoten for kvotejakt på gaupe, slik at den samlede belastningen for gaupebestanden vil ikke øke. Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på gaupe, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Fylkesmannen anser derfor § 11 som lite relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Det åpnes for bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket, men kun i begrenset omfang for utplassering av jegere. Fylkesmannen anser med dette at § 12 er hensyntatt i tilstrekkelig grad.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2018 godt over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1519. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2019. Og den foreløpig bestandsvurdering av bestanden før jakt 2019, underbygger dette. Miljødirektoratet skriver i vedtak av 14. februar 2019 at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Rovviltnemnda i region 6 har definert området hvor skadene er oppstått som utenfor forvaltningsområdet for gaupe. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være lavere her enn i områder som ligger innenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6.

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. På tidspunkt for søknad er skadeomfanget på seks dokumenterte kadaver tatt av gaupe, samt et nytt funn ved Børbekken i Grong kommune, og skadenes utvikling tilsier at tiltak må iverksettes for å stoppe en akutt skadesituasjon. Fylkesmannen vurderer at potensialet for fremtidig skade er stort, da det er mye tamrein i området. Det er gitt tilsagn om tilskudd til å gjennomføre kortvarig, intensivt tilsyn i forbindelse med skadesituasjonen. Fylkesmannen knytter sin innvilgelse av søknaden om skadefellingstillatelse på 1 gaupe til rovviltforskriften § 9, skadenes omfang og utvikling, samt potensialet for fremtidige skader. Fellingsforsøket skal rettes mot dette stedet hvor skadene er påvist. Låarten Sijte ^v/Bengt Mattias Jåma er ansvarlig for fellingsforsøket. Tillatelsen er gjeldende fra onsdag 27. mars 2019 kl. 12.45 og til og med onsdag den 3. april 2019 kl. 12.00.

Bruk av snøscooter

Fylkesmannen finner grunnlag for å dispensere fra forbudene i viltlovens § 21 c om bruk av motordrevet fremkomstmiddel under jakt- for lokalisering av vilt. Snøscooteren skal kun benyttes for utplassering av fellingspersonell og for å ringe inn et område hvor gaupa har tilhold. Fylkesmannen

presiserer at det ikke er anledning til å løse skudd på eller over offentlig vei eller jernbane, ei heller å løse skudd fra snøscooteren/annet motorkjøretøy. Deler av fellingsområdet er i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og Holden naturreservat. Motorisert ferdsel i forbindelse med fellingsforsøket i nasjonalparken og naturreservatet må avklares med nasjonalparkforvalter Steinar Bach. Forholdet opp imot motorferdselloven må avklares med kommunene Grong, Lierne og Snåsa.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel *lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9* gir Fylkesmannen i Trøndelag skadefellingstillatelse på 1 (ei) gaupe til Låarten Sijte for deler av Grong, Lierne og Snåsa kommuner under følgende forutsetninger:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra onsdag 27. mars 2019 kl. 12.45 til onsdag 3. april 2019 kl. 12.00.
2. Tillatelsen gjelder innenfor følgende avgrensede område i Grong, Lierne og Snåsa kommuner: Innenfor Låarten Sijte/Luru reinbeitedistrikt.
3. Skadefellingstillatelsen gis til Låarten Sijte, og Bengt Mattias Jåma oppnevnes som fellingsleder og har følgelig ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslag skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Trøndelag før jakt iverksettes.
4. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe.
5. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Fylkesmannen i Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for felling, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen krever det.
6. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Fylkesmannen i Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
10. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
11. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved felling som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt gaupe ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.
12. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
13. Fylkesmannen i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Simon Heier
rådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Grong kommune
Miljødirektoratet
Blåfjella/Skjækerfjella - Lierne
nasjonalparkstyre
Lierne kommune
Snåsa kommune / Snåasen Tjfelte

Postboks 162	7871	GRONG
Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Postboks 2600	7734	STEINKJER
Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Sentrum	7760	SNÅSA